

OBSAH

Předmluva.....	7
Slovo úvodem.....	9

PRVNÍ ČÁST PRŮZKUM SVOBODNÉHO STAVU

1. „Ty jsi ještě svobodná?“.....	13
2. Hodnota daru.....	19
3. Boží tiché zaopatření.....	31

ČÁST DRUHÁ ZNAMENITÁ ŽENA JAKO PRŮVODKYNĚ PO NAŠICH VZTAZÍCH

4. Znameníť žena.....	41
5. Prokazuj mu dobro po celý svůj život.....	59
6. Uznáván v branách.....	71

TŘETÍ ČÁST ZNAMENITÁ ŽENA JAKO PRŮVODKYNĚ KAŽDODENNÍM ŽIVOTEM

7. Pokrmy zdaleka.....	91
8. Z vlastního výdělku.....	101
9. Požehnání v dětech.....	123
10. Klamavý půvab.....	139
11. Moudrá řeč.....	153
12. Nabízet pomocnou ruku.....	169
13. S úsměvem hledět vstříc příštím dnům.....	181
Doslov: Jak zní ta dobrá zpráva?.....	191
K dalšímu studiu.....	196
Poznámky.....	198
Poděkování.....	203

PŘEDMLUVA

Joshua Harris

DOSTÁVÁ SE VÁM DO RUKOU KNIHA, o níž jsem si vždycky přál, aby existovala, kniha, kterou bych mohl nabídnout konkrétním lidem, které jsem poznal. Ale nikde jsem ji nenašel. Je to také kniha, kterou bych nikdy nebyl schopen sám napsat.

Od té doby, co jsem napsal knihu *S nikým nechodím a nejsem cvok*, mi svobodné ženy při mnoha příležitostech říkaly: „Tobě se takhle nastavená laťka ve vztazích lehce dodrží, Joshi. Ty jsi kluk. Když budeš chtít, můžeš nabídnout ženě vztah. Ale já jsem žena a musím čekat, až muž něco podnikne! A navíc ses ženil, když ti bylo dvaadvacet! Ty naprosto netušíš, s jakými problémy se setkávám jako svobodná žena, které už dávno není dvaadvacet!“

Mají samozřejmě úplnou pravdu. Proto s takovým potěšením říkám, že Carolyn McCulleyová napsala knihu, o níž jsem si vždycky přál, aby existovala. *Svobodná a v pohodě* se obrací k neprovdaným ženám každého věku, ale zvláště k ženám, které se obávají, že už se možná manželství nedočkají. Carolyn píše otevřeně, s porozuměním a zaměřuje se přitom na Boží věci. Proto tato kniha není jen vyjádřením solidárnosti. Carolyn vypravuje o okolnostech, které znáte, sama je přímo uprostřed nich, ale neustále obrací váš pohled k nebi, k úžasnému Spasiteli.

Znám Carolyn řadu let. Spolupracoval jsem s ní, chodíme do stejného sboru. Je opravdová a ryzí. To, co na těchto stránkách vyučuje, také žije. Je zbožná a je to skrz naskrz žena. A jsem přesvědčen, že čas, který s ní při čtení této knihy strávíte, se vám vrátí v podobě větší moudrosti a hlubší důvěry v Boží dobrotu.

„TY JSI JEŠTĚ SVOBODNÁ?“

*Hospodin je dárce milosti a slávy,
žádné dobro neodepře těm, kdo žijí bezúhonně.*

ŽALM 84,12

STÁLA JSEM VENKU V MRAZIVÉM podzimním večeru a znovu si připomínala to, co bylo před dvaceti lety. Zatímco jsem váhala, prošla dveřmi hotelu celá řada rozesmátých dvojic. Budu snad jediná, kdo se setkání spolužáků ze střední školy zúčastní bez partnera?

Zhluboka jsem se nadechla, vydechla krátkou modlitbu, otevřela dveře a rozhodnými kroky zamířila k cíli – ke stolu lemovanému ozdobným papírem s mnoha řadami plastových jmenovek. S povzdechem jsem si na šaty přišpendlila důkaz. Od chvíle, kdy jsem skončila střední školu, uplynulo dvacet let, a já se jmenuji pořád stejně.

Jsem ještě pořád svobodná.

Doma se za mě modlilo několik přátel. Abych se chovala mile, soustředila se na druhé a především aby se mi naskytla příležitost říct evangelium. Já jsem měla cíle mnohem menší. Abych se nepřestala usmívat, nezůstávala sedět na jednom místě a aby naopak na svém místě zůstala moje řasenka. Žádné slzy, žádný chvějící se spodní ret, žádná sebelítost.

S nacvičeným úsměvem jsem vešla na třídní sraz, střetnutí středoškolských traumat s realitou středního věku. Hudba hrála nahlas, osvětlení bylo tlumené. Jmenovky byly našťastí nadepsány velkými tiskacími písmeny a byla na nich naše maturitní foto. Udivilo mě, kolik lidí bych bez jmenovky vůbec nepoznala.

Prodírala jsem se k několika známým tvářím a vtom jsem zprava uslyšela, jak někdo napůl vykřikl, napůl škytl moje jméno. Otočila jsem se po zvuku. Uvítal mě závan pivního dechu. Vycházel ze rtů nevěřicně rozevřených údivem.

„Carolyn *McCULLEYOVÁ*? Je to tak? Ty jsi ještě svobodná?“

Pohlédla jsem do krví podlitých očí, které mi nic neříkaly, a pak jsem rychle a nenápadně mrkla na jmenovku. Skoro jsem si toho člověka nepamatovala.

Dobrý Bože, dej mi prosím tě laskavost, kterou potřebuji, abych to tu dneska zvládla.

„Ano.“ *Usměj se. Dívej se mu do očí. Bud' laskavá.* „To je milé, že si na mě pamatuješ. Kde teď bydlíš? Jel jsi sem zdaleka?“

Po chvíli zdvořilé konverzace jsem se přesunula jinam. Účastníci se měnili, ale otázky zůstávaly stejné. *Jak to, že je taková sympatická holka jako ty ještě svobodná? Proč nejsi vdaná? To ses nechtěla vdávat? Jak se dneska žije svobodné holce – chodí se ještě pořád do baru, aby se člověk s někým seznámil?*

Byl to neuvěřitelně dlouhý večer.

ZBYTEČNÉ OTÁZKY

Když člověk zůstává delší dobu svobodný, v určitém okamžiku vstoupí do období nepříjemných otázek. Otázek, na něž existuje jen velmi málo laskavých a informativních odpovědí. (Moje definice okamžiku, kdy začíná dlouhotrvající svobodný stav, zní – jeden den po svatbě blízké kamarádky ze střední školy, mladší sestry, nebo dokonce neteře či synovce.) Být svobodný rovněž vyžaduje zdravý smysl pro humor. Tento seznam deseti bonmotů pochází od mé vtipné přítelkyně Vivian Saavedraové:

Deset věcí, které nikdy neříkejte svobodné ženě na svatbě...

1. Příště jsi na řadě ty.
2. Proč ses nevdala?
3. Možná bys měla trochu zhubnout.
4. A co třeba (doplň jméno)? Je to sympaťák.
5. Příště jsi na řadě ty.
6. Třeba jsi povoláná k tomu, abys zůstala svobodná.
7. Nemohla bys nám dneska večer pohlídat děti?
8. Uvažovala jsi někdy o tom, že bys jela někam na misií?
9. Prostě na manželství nemysli a ono pak přijde.
10. Příště jsi na řadě ty.

„Proč ses nevdala?“ Běžná otázka. Většinou ji kladou lidé, co se s vámi právě seznámili. Věřím v to nejlepší, a tak musím předpokládat, že je k takové otázce vede opravdový zájem o moji situaci. Na tuto životní záhadu se mi však často nedostává vhodné pádné odpovědi, a proto mám v takovém okamžiku *pocit*, jako by mě vyslyšel reportér bulvárního plátku, který chce zjistit, co mám tedy za problém.

„A ty se nechceš vdávat?“ Brzy po mých čtyřicátých narozeninách chtěla jedna kamarádka z vysokoškolských studií vědět, jestli to myslím s vdáváním vážně. Zajímalo ji, proč nejsem aktivnější a víc o tento cíl neusiluji. Uvažovala jsem už o seznámení prostřednictvím internetové seznamky? Nemohu jen tak sedět a čekat, až se něco stane. Snažila se mi pomoci, projevit svou účast. Jenže její slova v mé duši pomalinku přiváděla zoufalství do varu.

„To se mužští u vás ve sboru nechtějí ženit?“ Jediný způsob, jak na tuto otázku odpovědět, je protiotázka: „Proč se nezeptáš *jich*?“

Jsem přesvědčená, že lidé, kteří se takto ptají, mě nechtějí uvádět do rozpaků. Přesto zjišťuji, že vhodnou odpověď hledám jen neobratně a s těžkostmi.

Otázky, které jiní lidé kladou, však nelze srovnávat s těmi, které ze mě tryskají během osamělých chvil na něčí svatbě nebo pozdě večer, kdy je v domě ticho, ale emoce zuří: „Opravdu Bůh ví, co dělá? Opravdu má všechno v rukou? Mohu mu se svými touhami důvěřovat? *Nezapomněl na mě?*“

BOŽÍ ODPOVĚDI

Pokud ti někdo někdy tyto otázky položil, cítím s tebou. A pokud jsi odpověděla laskavě, máš můj obdiv. Výborně! Jestli jsi ale otevřela tuto knížku proto, abys našla určitou konkrétní odpověď na svoji situaci, dovol mi, abych ti nejprve předeštlá tajemství.

*Tři věci ve mně budí úžas,
čtyři jsou nad mé chápání:
cesta orla nebem,
cesta hada skálou,
cesta lodi mořem
a cesta muže s pannou.*

(Příslaví 30,18-19 NBK)

Tato biblická pasáž nám ukazuje, že existují věci, které jsou příliš udivující a příliš obdivuhodné, než aby je pochopil dokonce i moudrý člověk. Teď si možná řekneš, že moderní věda dokáže tři první věci vysvětlit. Co je na nich zvláštního? Jenže na čtvrtou věc v pořadí stále nemáme. Moudří muži i ženy zůstávají v rozpacích nad tajemstvím přitažlivosti a milostného vztahu. Opravdu nevíme, proč některé vztahy vzklíčí a rozkvetou a jiné zase ne. Spokojit se s tím, že je to tajemství, vyžaduje pokoru – realisticky uznat svoje omezení.

Doufám, že teď nejsi v pokušení knihu zavřít, protože pro tebe mám dobrou zprávu. Někdo to ví.

My cesty srdce neznáme, ale Bůh je zná. Dokonale rozumí věcem, které jsou pro nás tak zvláštní, že je nechápeme. Stvořil orla, hada, oceán, muže i ženy. Ví, jak všechno funguje, a nic pro Něj není tajemstvím.

Co je ještě lepší, má k svému stvoření láskyplný vztah. K orlům, k hadům, k lodím a také k našim úskočným srdcím. Není to tak, že nás jen všechny vytvořil a pak poodstoupil, aby se od srdce zasmál. Je Pánem nad svým stvořením. S láskou vládne nad všemi věcmi, aby splnily jeho záměry, dokonce i (obzvláště!) nad záležitostmi srdce: „Královo srdce je v Hospodinově ruce – jako vodní strouhu je směřuje, kam chce.“ (Př 21,1 NBK)

Sleduješ mě ještě? To znamená, že pokud Pán dokáže nasměrovat srdce absolutistického monarchy, může k nám určitě obrátit náklonnost budoucího manžela.

(Ticho)

(Cvrčci: *cvrrrk, cvrrrk*)

„No... takže to znamená, že nám Bůh něco odpírá?“

Člověk může mít takový pocit, že? Ale jen pokud zapomeněš, čím srdce už proměnil. Tvoje. Pokud věříš v Pána Ježíše Krista, pokud se tvůj život osobním vztahem s ním radikálně proměnil, pak víš, že to je pravda. Díky němu ti srdce, které bylo kdysi tvrdé a vzpurné, změklo, a On ti dal lásku k svému Slovu a k svému lidu. Možná si vzpomínáš, jaká jsi byla před obrácením. Já si rozhodně pamatuji, jaká jsem byla já! Křesťanům jsem se posmívala. Nechápala jsem, o co jim jde.

Nevěděla jsem, že potřebuji Spasitele, ale pro Boha to nebylo žádné tajemství. Tehdy jsem nevěděla, že se moje srdce potřebuje změnit, ale pro Boha to nebyla žádná záhada a ani pro něj nebylo nemožné to udělat. To, co nedokážeme ovládat, čemu dokonce ani nerozumíme, je Jemu jasné. Někdy je těžké žít bez partnera. Neuvádí však tato skutečnost všechny věci do náležité perspektivy?

Milé přítelkyně, celá Bible svědčí o Boží věrnosti k nám, dokonce i tváří v tvář naší nevěrnosti vůči Bohu. Bůh vůbec na nic nezapomněl. Vlídná slova mého pastora C. J. Mahaneye jsou mi dobrou připomínkou: „Vaší největší potřebou není manželský partner. Vaší největší potřebou je být zachráněni před Božím hněvem – a to už pro vás bylo vykonáno skrze Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání. Proč byste tedy měli pochybovat, že Bůh naplní vaši podstatně menší potřebu? Důvěřujte Jeho svrchovanosti. Důvěřujte Jeho moudrosti. Důvěřujte Jeho lásce.“⁴¹

LEPŠÍ OTÁZKA

Nechvalně známá otázka, proč nejsme vdané, je tedy otázka nesprávná. Naznačuje nějaký nedostatek. Náš nebeský Otec však řekl, že svým dětem

neodpírá žádné dobro (Ž 84,11; Mt 7,11). Lepší je, když se samy sebe zeptáme: *Co Bůh s mým svobodným stavem a skrze něj koná?*

Možná, že je takový pohled pro tebe úplně nový. Pokud větu, kterou jsem právě vyslovila, úplně nechápeš nebo nevíš jistě, co je to vlastně evangelium (a já si pamatuji, jaké to bylo), pak tě vybízím, aby sis *ještě* předtím, než budeš číst dál, přečetla doslov na konci. Najdeš v něm základ pro tuto knihu. Až si ho přečteš, budou ti dávat ostatní kapitoly *mnohem* větší smysl.

Možná máš ohledně evangelia jasno, ale žiješ, jako kdyby se tím toho v tvém životě moc neměnilo. Nechápeš, že by snad Bůh mohl tím, že nemáš partnera, sledovat nějaký účel, a ráda bys věděla, co musíš dělat, aby sis výsadu manželství „zasloužila“.

Třeba Bohu nedůvěřuješ, že ti zehná. Díváš se na svůj život a v duchu se ptáš, v kolika letech si má člověk přestat dělat naděje a začít dlouhodobě plánovat s ohledem na samovazbu – *pardon*, na svobodný stav.

Možná *říkáš*, že jsi teď spokojená, ale tvoje skutky a rozhodnutí odhalují, že ve skutečnosti čekáš, že život začne až tehdy, kdy do něj vstoupí nějaký muž.

Třeba jsi pořád ještě mladá a teprve nedávno sis začala pokládat otázku, jestli se někdy vdáš. Vidíš však kolem sebe spoustu nespokojených starších žen bez partnera. Doufám, že ti tato kniha poradí, jak zařídit, že neskončíš stejně jako ony.

Možná si poctivě přiznáváš, že se na tebe uvedený popis hodí – starší nespokojená svobodná žena – a nemáš ponětí, jak to změnit.

Možná chceš jenom vědět, co pro tebe Bůh do budoucna naplánoval, aby ses mohla připravovat buď na manželství, nebo na život svobodné ženy. (Protože by ses asi nepřipravovala na obojí stejně, je to tak?)

A třeba se na tebe nic z toho, co jsem uvedla, nehodí. Miluješ Pána, Jeho evangelium je pro tebe cenné, ale potřebuješ povzbuzení, jak máš Jeho Slovo jako svobodná žena v denním životě uplatňovat.

Přeji si, aby každá z vás našla na těchto stránkách některé odpovědi a ve mně přítelkyni, která s vámi cítí. Půjdeme po této cestě společně, ale nenabízím se vám jako vzor „úspěšného“ života bez manželství. Přijala jsem však hodně hutného vyučování plného milosti, které hluboce ovlivnilo můj život, a chci ukázat, jak se jeho světlo lomí skrze křišťálový hranol svobodného stavu. Doufám, že pokud jednou dostaneš pozvánku na třídní sraz spolužáků ze střední školy a stále ještě nebudeš vdaná, pomůže ti tato kniha odpovídat ne se zahanbením, ale s pravou radostí, až budeš vyprávět, co Bůh v tvém životě v průběhu uplynulých let udělal.

A tak si položíme lepší otázku: Co Bůh s naším svobodným stavem a skrze něj *koná*? Jestliže tvoje odpověď začíná slůvkem „No...“ a pak následuje dlouhá pauza, čti prosím dál. Věřím, že tě čeká hodně povzbuzení.

- V následující kapitole prozkoumáme, proč Bůh považuje svobodný stav za dar. Zjistíme, jaká je definice tohoto daru a jakou má hodnotu, smysl a kontext.
- V třetí kapitole prozkoumáme, proč si Bůh zaslouží naši důvěru, když svrchovaně, moudře a s láskou vybírá, které dary kdy komu dá.
- Ve čtvrté kapitole uvidíme, že k tomu, abychom se připravily na budoucnost, nepotřebujeme vědět *ted'*, jestli se někdy vdáme. Bible nám ukazuje, že ať jsme vdané nebo ne, leží důraz na našem *ženství*. Příprava je v obou případech téměř ve všech ohledech stejná.
- Pátá a šestá kapitola bude zkoumat srdeční záležitosti a naše vztahy s muži.

Ve zbývajících částech knihy se budeme zabývat zkoumáním jednoho dobrého vzoru, který nám ukazuje, jak svoji ženskost co nejlépe využít právě teď.

Má modlitba pro tvé čtení této knihy je tatáž, jakou jsem se modlila v době, kdy jsem ji psala: *Pane, až budu zkoumat tvoje Slovo jako svobodná žena, daruj mi prosím svoji útěchu, povzbuzení a moudrost. Vtiskni mi do srdce, že si zasloužíš moji naprostou důvěru, a proměňuj mě, až budu tyto pravdy o tobě studovat a budu o nich psát. Použij pak prosím tato slova k tomu, aby podnítila a budovala moje sestry – tvoje dcery – až je budou číst. To všechno ať slouží k chvále tvé slávy a k rozšíření tvého království. O to se modlím v soucítěním a mocném jménu Ježíše Krista. Amen.*